

รายวิชา สุขศึกษา

รหัสวิชา พ๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง ้วยก่อนเรียน

ครูผู้สอน ครูกฤษณา แก้วพิพัฒน์
ครูกิตติเทพ นิตिसัมบัติกุล

เรื่อง

วัยก่อนเรียน

วัยทารก

ด้านร่างกาย

มีการเจริญเติบโตจากศีรษะสู่เท้า
จากลำตัวออกสู่มือและเท้า

ด้านสังคม

ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ซึมซับและการเลียนแบบ
ของบุคคลในบ้าน

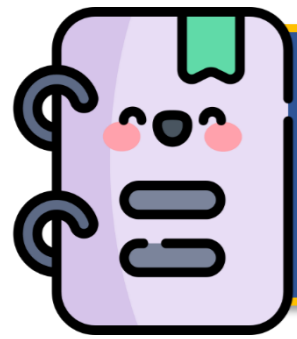
ด้านจิตใจและอารมณ์

เมื่อเติบโตขึ้นทารกจะสามารถแยกแยะ
อารมณ์ได้มากขึ้นตามอิทธิพลของสิ่งเร้า

ด้านสติปัญญา

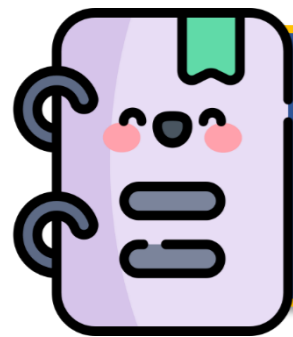
สามารถแสดงความชอบสิ่งที่ได้รับรู้ได้
ประมาณ ๗ เดือน ถึง ๒ ปี

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

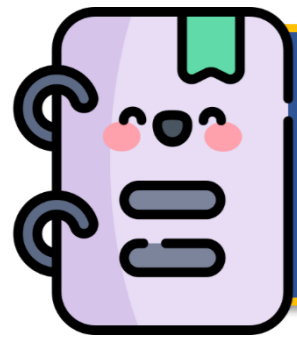
๑. นักเรียนบอกความหมายและลักษณะเด่นของวัยก่อนเรียนได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนบอกพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม และสติปัญญาของวัยก่อนเรียนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของวัยทารกกับวัยก่อนเรียน ลงในใบงานได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนด้านพัฒนาการร่างกายมาใช้ ในกิจกรรมบิงโกวัคซีนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

๑. นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต
๒. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้
๓. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

นักเรียนเคยพบเห็นหรือสังเกต
เด็กในวัยก่อนเรียนหรือวัยอนุบาลหรือไม่

พัฒนาการด้านร่างกาย

พัฒนาการด้านจิตใจอารมณ์

ลักษณะเด่นวัยก่อนเรียน

พัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการด้านสติปัญญา

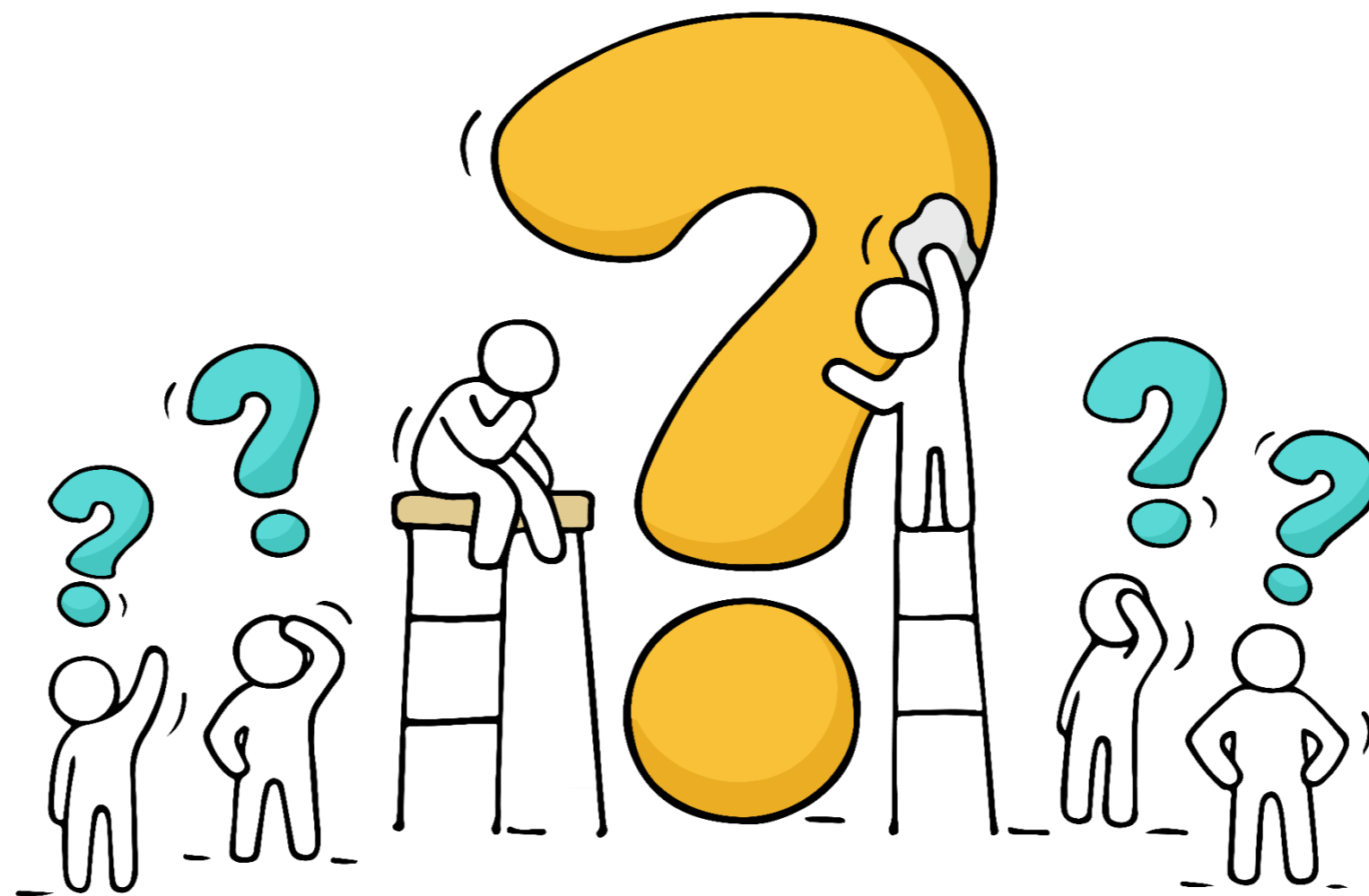
ลักษณะเด่นวัยก่อนเรียน

- เส้นรอบศีรษะจะค่อยๆ ขยายใหญ่ขึ้น
- ส่วนสูงเพิ่มขึ้น
- ปีนป่าย กระโดด ทรงตัวได้ดีขึ้น
- รับประทานอาหารเองได้
- สามารถแปร่งฟันได้ด้วยตนเอง
- ชอบฟังเพลง ร้องเพลง เต้นรำ
- สามารถเล่นฟุตบอลได้

นักเรียนคิดว่าวัยก่อนเรียนคือช่วงอายุเท่าใด

คำจำกัดความ/ความหมาย

วัยก่อนเรียน คือ วัยที่ต่อมาจากช่วงวัยทารกมีอายุระหว่าง ๓ - ๖ ขวบ
โดยอาจแบ่งเป็น ๒ ระยะคือ

- **วัยก่อนเรียนระยะแรก**มีอายุสามขวบ เรียกว่า วัยเด็กหรือวัยเตาะแตะ
- **วัยก่อนเรียนระยะสอง**ช่วงอายุระหว่างสี่ถึงหกขวบ เรียกว่า วัยเด็กหรือวัยอนุบาล

ช่วงวัยก่อนเรียนเป็นช่วงที่เด็กกำลังเจริญเติบโตและพัฒนาการส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับ การปรับตัวให้คุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมตลอดจนการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม ซึ่งจะดำเนินไปอย่างไม่หยุดยั้งและเพิ่มความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

พัฒนาการด้านร่างกาย

พัฒนาการด้านจิตใจอารมณ์

ลักษณะเด่นวัยก่อนเรียน

พัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการด้านสติปัญญา

พัฒนาการด้านร่างกาย

วัยก่อนเรียนนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่ค่อนข้างจะช้าเมื่อเทียบกับวัยทารก แต่จะเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ

- ช่วงวัย ๓-๔ขวบ เส้นรอบศีรษะของเด็กจะค่อย ๆ ขยายใหญ่ขึ้น แต่เล็กกว่าศีรษะของผู้ใหญ่ร้อยละ ๑๐

- ช่วงวัย ๕-๖ขวบ สมองจะเจริญเติบโตช้ามาก โดยขนาดของสมองจะสัมพันธ์กับขนาดของศีรษะ ขนาดของศีรษะจะเพิ่มขึ้น ๑ ซม. ในทุก ๆ ๓ ปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

ด้านน้ำหนักและส่วนสูง

ความสูงเฉลี่ยเพิ่มขึ้นปีละ ๗.๕ ซม.

- ช่วงวัย ๓ ขวบ จะมีความสูง ๑.๗๕ เท่าของทารกแรกเกิด
- ช่วงวัย ๔ ขวบ จะมีส่วนสูงเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๒ เท่าของความสูงเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นต่อปี เมื่อตอนอายุ ๓ ขวบ
- ช่วงวัย ๕ ขวบ จะพบว่าน้ำหนักส่วนใหญ่ของเด็กวัยนี้จะเพิ่มมาจากการเจริญเติบโตของกระดูกและกล้ามเนื้อ

พัฒนาการด้านร่างกาย

ด้านเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่

พัฒนาการด้านร่างกาย

ด้านเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่

เด็กวัยก่อนเรียนในภาพแสดงอาการและพฤติกรรมอะไร อย่างไรบ้าง

ตอนเรียนอยู่อนุบาลนักเรียนชอบเล่นคนเดียว
หรือเล่นเป็นกลุ่ม เพราะอะไร

พัฒนาการด้านสังคม

เด็กวัยก่อนเรียนนี้จะมีการเปลี่ยนแปลง
ทางด้านจิตใจและอารมณ์ไปตามช่วงอายุ
ซึ่งจะมีลักษณะเฉพาะของตนเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญา

จากภาพเด็กวัยก่อนเรียน
มีกิจกรรมใดบ้างที่ช่วยพัฒนา
สมองและสติปัญญา

พัฒนาการด้านสติปัญญา

จากภาพเด็กวัยก่อนเรียน
มีกิจกรรมใดบ้างที่ช่วยพัฒนา
สมองและสติปัญญา

พัฒนาการด้านสติปัญญา

ช่วงวัย ๓ ขวบ บอกความแตกต่างของสีและขนาดได้ นับเลขได้
ตอบคำถามสั้น ๆ ได้ ช่างถาม(อะไร) ร้องเพลงสั้น ๆ

ช่วงวัย ๔ ขวบ สามารถจัดแยกประเภทสิ่งของ เลือกของต่างจาก
พวกได้ มีทักษะในการใช้เหตุผลแก้ปัญหา และวาดรูปง่าย ๆ ได้
ช่างซักถาม (ทำไม)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

ช่วงวัย ๕ ขวบ สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่มีความซับซ้อนขึ้นได้ด้วยการเล่น จับคู่ ช่างสังเกต เล่นการสมมุติ สามารถเล่นเกมที่มีกฎกติกา เริ่มอยากรู้อยากเห็น รู้จักเล่าเรื่องสั้น ๆ ได้

ช่วงวัย ๖ ขวบ รู้จักช่วยขวา ชอบฟังนิทานและหนังสือที่มีรูปภาพสวยงาม เริ่มอ่านเขียนตัวอักษรและตัวเลข

นักเรียนคิดว่าวัยทารกกับวัยก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างไร

วัยทารก

วัยก่อนเรียน

แลกเปลี่ยนเรียนรู้

- ศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่อง พัฒนาการวัยก่อนเรียน
- ใบงานที่ 1 เรื่อง การเปรียบเทียบพัฒนาการวัยทารก

และวัยก่อนเรียน

ใบงานที่ ๑

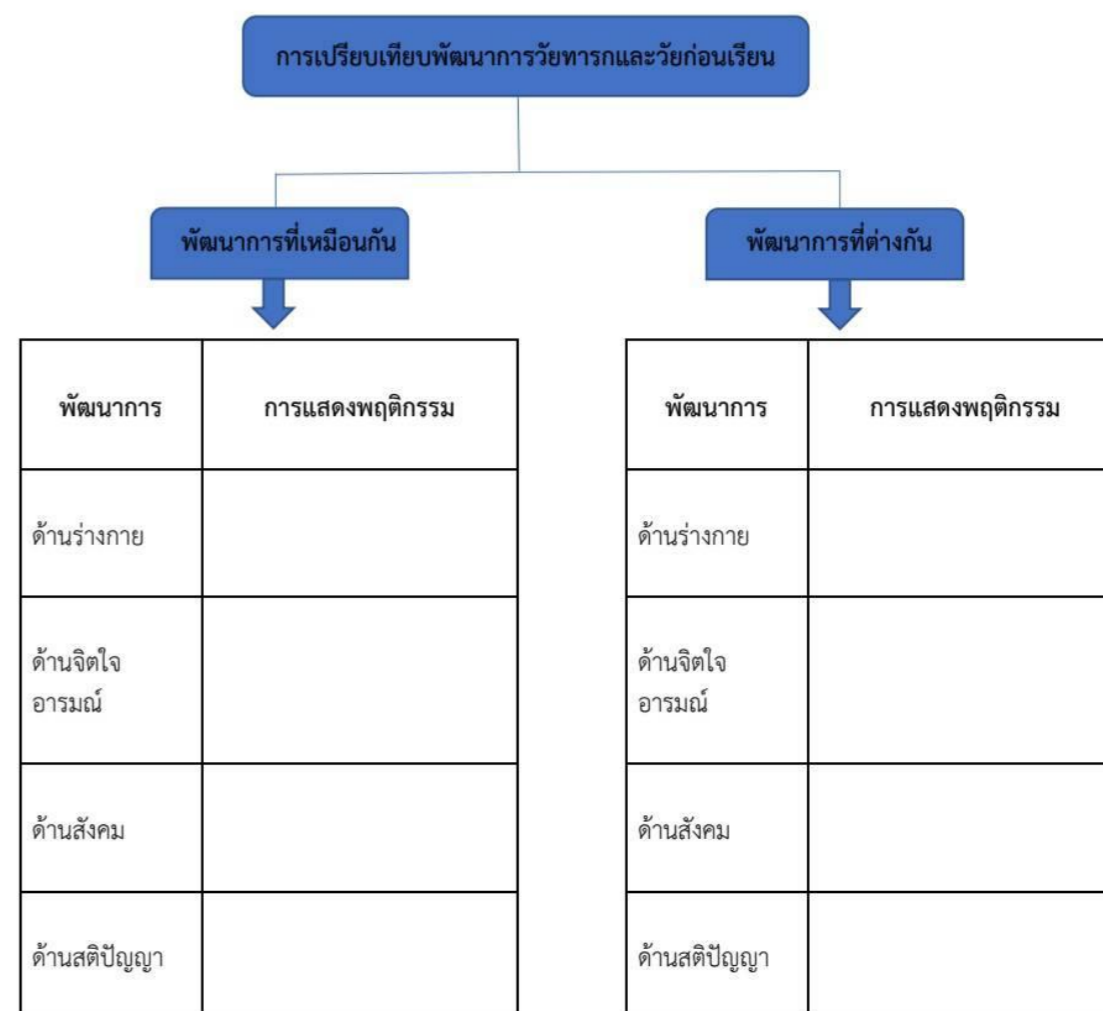
เรื่อง การเปรียบเทียบพัฒนาการวัยทารกและวัยก่อนเรียน

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเปรียบเทียบพัฒนาการวัยทารกและวัยก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการตามช่วงวัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วัยก่อนเรียน
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง : จากการเรียนรู้การสอนในเรื่องพัฒนาการวัยทารกและวัยก่อนเรียนที่ผ่านมา ให้นักเรียนจับคู่ช่วยกัน
เขียนบรรยายเปรียบเทียบพัฒนาการในแต่ละด้านของวัยทารกกับวัยก่อนเรียนในลักษณะผังมโนทัศน์

๑. ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....
๒. ชื่อ - สกุล ..... ชั้น..... เลขที่.....

วัคซีนสำหรับเด็กอายุแรกเกิด - ๕ ปี

ช่วงอายุ	ชื่อวัคซีน	โรคที่ป้องกัน
แรกเกิด	(BCG) (HBV๑)	วัคซีนป้องกันวัณโรค ตับอักเสบบี ชนิด บี
๒ เดือน	(DPT๑) (OPV๑) (HBV๒)	วัคซีนป้องกันคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี ชนิด บี
๔ เดือน	(DPT๒) (OPV๒)	วัคซีนป้องกันคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ
๖ เดือน	(DPT๓) (OPV๓) (HBV๓)	วัคซีนป้องกันคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีชนิด บี

๙ - ๑๐ เดือน	(MMR)	วัคซีนป้องกันโรคหัด หัดเยอรมัน คางทูม
๑ ปี	(JE๑)	วัคซีนป้องกันโรคไข้สมองอักเสบ
๑ ปี ๖ เดือน	(DPT๔) (OPV๔)	วัคซีนป้องกันคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ
ห่าง ๔ สัปดาห์	(JE๒)	วัคซีนป้องกันโรคไข้สมองอักเสบ
๒ ปี ๖ เดือน	(JE๓)	วัคซีนป้องกันโรคไข้สมองอักเสบ
๔ ปี	(DPT๕) (OPV๕)	วัคซีนป้องกันคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ
๕ ปี	(Ty)	วัคซีนป้องกันโรคไข้ไทฟอยด์

ตารางการให้วัคซีนในเด็กไทยปกติ

แนะนำโดย สมาคมโรคติดต่อในเด็กแห่งประเทศไทย 2560

วัคซีนจำเป็นที่ต้องให้กับเด็กทุกคน

วัคซีน	อายุ	แรกเกิด	1 เดือน	2 เดือน	4 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน	18 เดือน	2 1/2 ปี	4-6 ปี	11-12 ปี
บีซีจี (BCG)		BCG										
ตับอักเสบบี (HBV)		HBV1	(HBV2)									
คอตีบ-บาดทะยัก- โปลิโอชนิดทั้งเซลล์ (DTwP)				DTwP-HB1	DTwP-HB2	DTwP-HB3			DTwP กระตุ้น 1		DTwP กระตุ้น 2	Td และ ทุก 10 ปี
โปลิโอชนิดกิน (OPV)				OPV1	OPV2+IPV	OPV3			OPV กระตุ้น 1		OPV กระตุ้น 2	
หัด-หัดเยอรมัน-คางทูม (MMR)							MMR1			MMR2		
ไข้สมองอักเสบเจอี (Live JE)							JE1			JE2		

วัคซีนอื่นๆ ที่อาจให้เสริม หรือทดแทน

วัคซีน	อายุ	2 เดือน	4 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน	18 เดือน	2 ปี	2 1/2 ปี	4 ปี	6 ปี	9 ปี	11-12 ปี
คอตีบ-บาดทะยัก-โปลิโอ ชนิดไร้เซลล์ (DTaP, Tdap)		DTaP1	DTaP2	DTaP3			DTaP กระตุ้น 1			Tdap หรือ DTaP กระตุ้น 2			Tdap ค่อยๆ Td ทุก 10 ปี
โปลิโอชนิดฉีด (IPV)		IPV1	IPV2	IPV3			(IPV4)			IPV5			
ฮิบ (Hib)		Hib1	Hib2	Hib3			(Hib4)						
ไข้สมองอักเสบเจอี (Inactivated JE)						JE1, JE2 ห่างกัน 4 สัปดาห์		JE3					
ตับอักเสบบี (HAV)							HAV ให้ 2 ครั้ง ห่างกัน 6-12 เดือน						
อีสุกอีใส (VZV) หรือวัคซีนรวมหัด- หัดเยอรมัน-คางทูม-อีสุกอีใส (MMRV)							VZV1 (หรือ MMRV1)		VZV2 (หรือ MMRV2)				
ไข้หวัดใหญ่ (Influenza)						Influenza ให้ปีละครั้งช่วงอายุ 6 เดือน-18 ปี (เน้นในอายุ 6-24 เดือน) ในปีแรกฉีด 2 เข็มห่างกัน 4 สัปดาห์							
นิวโมคอคคัสชนิดคอนจูเกต (PCV)		PCV1	PCV2	(PCV3)			PCV4						
โรต้า (Rota)		Rota1	Rota2	Rota3 (bivalent pentavalent)									
เอชพีวี (HPV)													HPV 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน
ไข้เลือดออก (DEN)													DEN 3 เข็ม 0, 6 และ 12 เดือน

กิจกรรม “บิงโก วัคซีน”

คำชี้แจง

๑. ครูแจกแผ่นตารางบิงโก (๓x๓)

ให้นักเรียนคนละ ๑ ตาราง

๒. ครูให้นักเรียนเลือกและเขียนชื่อโรค
ที่มีวัคซีนสำหรับเด็กอายุแรกเกิด - ๕ ปี

ลงในตาราง ๘ ช่อง ๆ ละ ๑ โรค

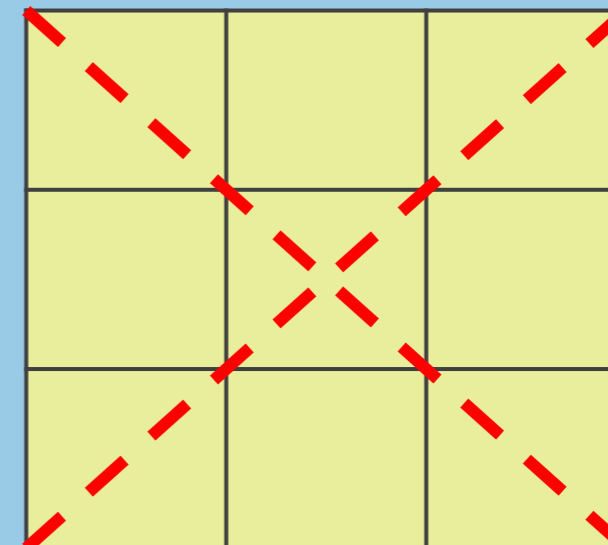
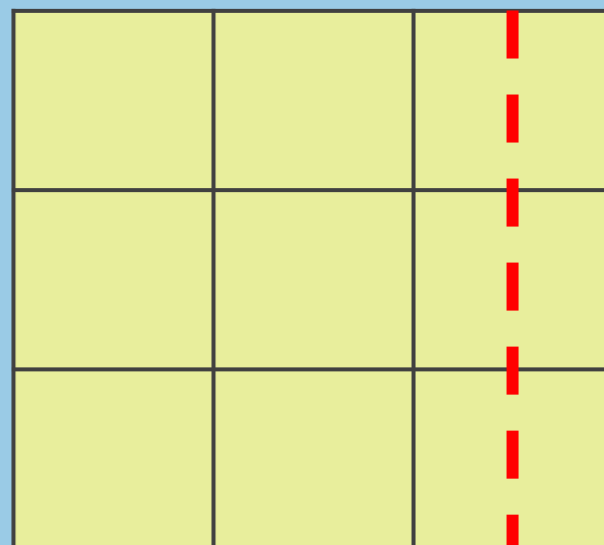
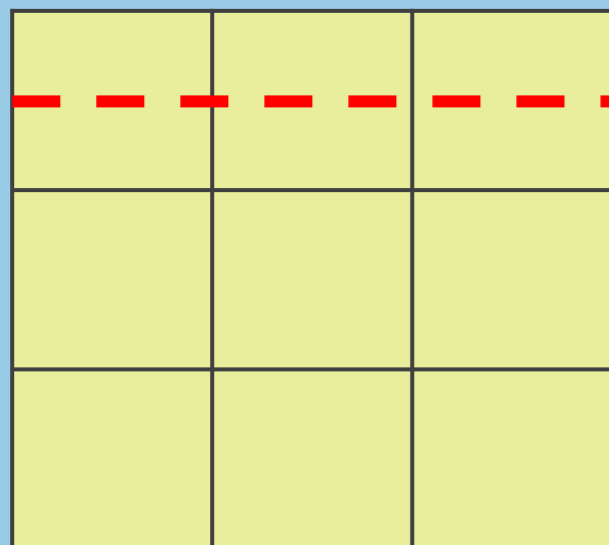
(ใช้เวลา ๓ นาที)

ใช้เลือดออก		
	FREE	

กิจกรรม “บิงโก วัคซีน”

วิธีเล่นและเล่นเกมบิงโกวัคซีน

๑. ครูและนักเรียนช่วยกันจับป้ายฉลากชื่อโรคขึ้นมาทีละโรค
๒. เมื่อจับชื่อโรคที่มีวัคซีนขึ้นมา ผู้เล่นทุกคนก็ตรวจดูกระดาษบิงโกของตัวเองว่ามีชื่อโรคที่ตรงกับชื่อโรคที่สุ่มหยิบขึ้นมาหรือไม่ ถ้ามีก็ใช้ปากกากากบาททับชื่อโรคที่ตรงกัน
๓. ถ้ากระดาษของใครมีกากบาทครบ ๓ ช่องตรงกัน ถือว่าผู้นั้นบิงโก ให้ยกมือขึ้น แล้วพูดคำว่า “บิงโก”

กิจกรรม “บิงโก วัคซีน”

ไข้ไทฟอยด์	ตับอักเสบปี	บาดทะยัก
~~ไข้หวัดนก~~	FREE	มะเร็ง ปากมดลูก
วัณโรค	โปลิโอ	คอตีบ

ไข้หวัดนก

กิจกรรม “บิงโก วัคซีน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกและเขียนชื่อโรคที่มีวัคซีนสำหรับเด็กอายุแรกเกิด - ๕ ปี ลงในตาราง ๘ ช่อง ๆ ละ ๑ โรค (ใช้เวลา ๓ นาที)

ไข้ไทฟอยด์	ตับอักเสบชนิด บี	บาดทะยัก	ไข้หวัดนก	ไข้หวัดใหญ่
มะเร็งปากมดลูก	วัณโรค	หัด	โควิด-๑๙	โปลิโอ
หัดเยอรมัน	ไอกรน	คอตีบ	คอปอก	คางทูม
ไข้สมองอักเสบ	ไข้เลือดออก	ไวรัสโรต้า	หูดอักเสบ	ปอดอักเสบ

กิจกรรม “บิงโก วัคซีน”

	FREE	

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ้วยเรียน

